

EL BON PASTOR

revista per a preveres i diaques

Jo soc el bon pastor: conec les meves ovelles, i elles em coneixen a mi, tal com el Pare em coneix, i jo conec el Pare. I dono la vida per les ovelles.

Número 177-Bis
MAIG 2025

Any XVI

El papa Lleó. Un nou bon pastor.....	3
ARMAND PUIG I TÀRRECH	
Carpetes damunt la taula.....	6
DANIEL PALAU	
Lleó XIV, missatger de pau i d'unitat.....	10
AGUSTÍ BORRELL	
Conservar la unitat de la fe i de la comunió.....	13
NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA	

Equip de redacció Agustí Borrell, Norbert Miracle, Xavier Morlans, Daniel Palau, Armand Puig. Editor: Norbert Miracle. Sota el patrocini de la *Càtedra de Teologia Pastoral*
Josep Pont i Gol

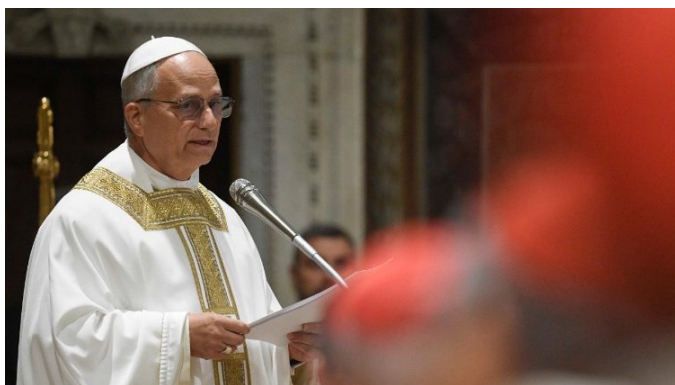
Disseny original Animaset

Dipòsit Legal T- 1085 - 2014 revistaelbonpastor@gmail.com www.elbonpastor.cat

Si voleu col·laborar econòmicament en el sosteniment i difusió de la revista podeu fer els vostres donatius a

La Caixa 2100-0272-33-0101212882

El papa Lleó, un nou bon pastor

ARMAND PUIG I TÀRRECH
president de l'AVEPRO (Santa Seu)

L'Església és una realitat universal i transnacional, sense fronteres i, per tant, global. Els seus criteris tenen poc a veure amb el món de la política. L'elecció del Papa Lleó XIV, el proppassat 8 de maig, n'és una prova fefaent. Robert Francis Prevost va néixer als Estats Units d'Amèrica, concretament a Chicago, d'arrels europees per part de pare (franceses i italianes) i d'arrels llatinoamericanes i espanyoles per part de mare (el seu segon cognom és Martínez). La seva vida ha estat la d'un missioner de l'Ordre de Sant Agustí (OSA), i de fet ha viscut entre dos mons, el nord-americà i el sud-americà, entre els USA i Perú, la seva pàtria d'adopció. Tant és així que té dos passaports, i al Perú el consideren un dels seus: hi ha passat vora vint anys de la seva vida, en diverses ciutats i missions del hinterland, com a formador i professor però també exercint responsabilitats pastorals de primera línia. Una d'aquestes responsabilitats va ser, en la dècada dels noranta, la d'administrador parroquial de la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat a Trujillo, sempre al Perú.

Finalment, l'any 2014 el Papa Francesc el va nomenar bisbe de Chiclayo, al nord del país, i l'any 2023 el va cridar a Roma per presidir el Dicasteri dels Bisbes. Aquell mateix any, i només en fa dos, el 2023, va ser fet Cardenal. El Papa Francesc va veure en ell una persona que podia assumir tasques de govern i fer-ho des d'una llarga i profunda experiència pastoral. Endemés, el va convidar a alguns dels seus viatges apostòlics, en una clara mostra d'afecte i potser de discreta indicació. Ara, 132 cardenals li han fet confiança i amb més de 2/3 dels vots i tan sols a la quarta votació l'han elegit bisbe de Roma i, per tant, successor de l'apòstol Pere. El Papa Lleó és el nou Pere que ha de guiar l'Església en els pròxims anys.

El Cardenal Prevost no era entre els noms que figuraven com a favorits. D'entrada, tan sols comptava com un eventual candidat en el cas que hi hagués un cert bloqueig i s'hagués de recórrer a una solució d'emergència. La marxa de les coses, però, no ha estat aquesta. Una vegada més, l'Esperit ha estat un actor eficaç del conclave. Lleó XIV ha sortit a la quarta votació, cosa que significa que el seu nom no ha estat de compromís. Ben al contrari, la seva persona ha emergit decididament i aviat, en un conclave que ha

durat just vint-i-quatre hores. Es obvi que l'Església no és una democràcia parlamentària. Hi ha tendències i opinions però no hi ha partits, no hi ha disciplines internes ni jocs per assolir el poder. Cert que n'hi ha hagut en el passat, quan els papes tenien poder temporal en el marc polític europeu, i el papa era un príncep amb el seu exèrcit i els seus súbdits. Ara, però, el Papa és un líder global, un autèntic mestre espiritual, que posseeix una forta rellevància moral i una influència innegable, precisament perquè no representa cap potència política. Més aviat, el Papa representa els qui no tenen veu, els qui no compten, els qui no entren en els càlculs dels poderosos, com s'ha vist clarament en el pontificat del papa Francesc, defensor dels pobres i de la pau.

D'altra banda, cal afirmar amb força, com ha fet el mateix papa Lleó en els seus primers passos, que l'Església viu de l'amor al seu Senyor, Jesucrist, ell que és u i únic, i en el qual els cristians, que som molts, formem en ell una sola cosa. El lema episcopal del nou Papa, "in illo uno unum", tret de les Enarrationes in Psalmos de sant Agustí (Salm 127, paràgraf 3) (edició catalana en preparació a les publicacions de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, col·lecció "Grans Textos Cristian"), assenyalava una direcció precisa: no n'hi ha prou de constatar que els cristians som molts sinó que en Jesucrist, que és el cap, l'Església s'uneix i retroba constantment la seva unitat com a cos de Crist (cf. Primera carta als Corintis 12,27). Lleó XIV arriba en el nom del Senyor ressuscitat, per tal d'enfortir els seus germans (cf. Lluç 22,32) en la unitat i en la fraternitat.

El Papa Lleó ha estat escollit en un context mundial complicat, on la lògica del mercat i el paradigma tecnològic semblen imposar-se a la raó ètica. D'altra banda, la guerra és una ferida sagnant en el cor d'Europa i en una terra que és santa per a tres grans religions: judaisme, cristianisme i Islam. Els conflictes "oblidats" existeixen en tot el planeta. La violència domina en molts grups socials, i és com un verí que penetra les consciències. Molts governs pensen que la solució és el rearmament, malgrat que les armes comporten tan sols destrucció i mort. Cal un retorn a una humanitat que es pensi a si mateixa en termes de pau i de solució negociada dels conflictes. Tot es pot resoldre amb la paraula, res no es resol amb l'agressió. El Papa Lleó ho va subratllar en les paraules inicials del seu pontificat: diàleg, justícia, amor universal i sense exclusions ni jerarquies – al revés del que va defensar el vicepresident dels EUA Vance en una intervenció que el Cardenal Prevost va criticar públicament.

Un nou Papa sempre és un regal de Déu a la seva Església i al món. Ho va ser el papa Francesc, de venerada memòria, i així rebem el Papa Lleó, el nou bisbe de Roma i pastor de l'Església universal. Amb gran afecte i amb pregon agraïment al bon Déu. En l'al·locució a la Plaça de Sant Pere el dia de l'elecció, en l'homilia als cardenals i en la trobada amb els periodistes, el Papa Lleó ha demanat que l'Església sigui una "arca de salvació", és a dir, que vagi a trobar sense por tots els pobles de la terra i els comuniqui l'Evangeli del Crist ressuscitat: "Pau a tots vosaltres!". Aquest "vosaltres" és universal, sense límits ni fronteres, inclou tothom "allí on es trobi", ja que a tots ha d'arribar la "pau desarmada i desarmant" que brolla de Jesús vencedor de la mort. I ho ha de fer igualment

amb “paraules desarmades”, paraules que comuniquin un missatge de pau, no d’agressió o d’agressivitat, que tan sols contribueixen a endurir en comptes d’endolcir.

L’Església, subratlla el nou Papa, és una “comunitat d’amics de Jesús” que ha de fer-lo conèixer, fent-se petita ella mateixa perquè ell, el Crist, pugui ser estimat arreu de la terra. Una Església sinodal ha d’estar sempre al servei de l’Evangeli. Aquest, de vegades, és objecte de malentesos, i fins i tot és menyspreat, malgrat que és en ell on es troba el sentit de la vida, per damunt de les falses seguretats. L’Evangeli és un bàlsam que cura les ferides del nostre món, començant per les ferides dels pobres.

Ha arribat, doncs, un Papa del nord i del sud, fill del Vaticà II, missioner a les perifèries i amic dels més petits, home de diàleg amb el món, enamorat del Crist com Agustí, missatger de pau i continuador del mestratge del Papa Francesc, que guiarà l’Església en un món convuls i que cerca referents. Ell, Lleó XIV, papa, en serà un, sense dubte, potser el més significatiu. La veu del Papa és necessària més que mai en un moment en què es prediquen missatges bel·ligerants i es practica la mentida en nom de la veritat. Cal donar, doncs, la benvinguda a un missatger de pau, capaç de reunir i d’unir, de retornar la dignitat als qui els ha estat robada, de posar l’Evangeli de Jesús a disposició de tots, també dels qui no creuen. Cal saludar un Papa global, proper, amic dels pobres i de la pau, que continuarà el camí del Papa Francesc i, amb un estil propi, des de la llibertat d’esperit, la mansuetud i el coratge, donarà esperança al món.

Carpetes damunt la taula

DANIEL PALAU

*prevere del bisbat de Sant Feliu
degà de la facultat de Teologia
de Catalunya (AUSP)*

Una dada pels qui no ens movem per Roma: poc coneixem de Lleó XIV. Cal dir, però, que la discreció avui és una virtut buscada i valorada a l'alça. És Déu qui l'atorga, a nosaltres ens toca reconèixer que la discreció neix de la veritable humilitat, mare de totes les virtuts, i que el fet de tendir vers ella és signe de maduresa. Tindrem nombroses ocasions per escoltar, estudiar i interpretar els accents propis d'aquest missioner agustí, bisbe de Perú durant vuit anys i nascut a Chicago.

Igualment, amb serenor i alegria, donem gràcies a Déu perquè altra vegada ha vingut a visitar el seu poble, oferint-nos un pastor per a la diòcesis de Roma, seu de Pere i Pau, i referent de l'Església universal. A poc a poc aniran apareixent referències, anècdotes, històries, records, moments compartits amb *don Robert*, com el coneixien els més propers. Quanta vida es comparteix a través de les relacions que tots anem establint! Som humans, i els records, com els somnis, viatgen amb nosaltres. Sigui com sigui, el que sabem, d'una manera més que contrastada, és que es tracta d'algú que escolta, algú que té una trajectòria missionera inqüestionable, algú que genera consens. Lleó XIV, però, és algú que tindrà damunt la taula força carpetes, algunes obertes i d'altres per obrir o per tancar. No farem pas ara un elenc de cadascuna d'elles, tot i que són aquell tipus de qüestions periodístiques que desperten de vegades tant d'interès. El que es constata és que hi ha feina i s'ha de fer, però no pas de qualsevol manera.

Un pontificat, per regla general, no té massa temps. Sense enfil·lar-nos en qüestions filosòfiques abstractes, retindrem senzillament que «el temps és el missatger de Déu» (EG 171). Tant de bo, que el Senyor, amo de la història i per tant, del temps, ens permeti de gaudir d'aquest pontificat, per tal d'estimar més Jesús i el seu evangeli. No voldria pas oblidar que de vegades ens trobem amb excepcions, i per això, podem apuntar el fet que tal vegada la joventut del papa Lleó XIV, només 69 anys, sigui una dada que contradiu el que ara afirmem. Sigui com sigui, tornant al nostre argument, es percep que cada pontificat té un temps, i uns tempos interns, uns ritmes i unes etapes en les que cal proposar, comunicar i reconèixer.

Qualsevol plantejament pastoral necessita d'una preparació, d'un temps per a poder considerar què és el que Déu demana en cada moment de la història i en cada situació

que ens toca viure. Lleó XIV ha apuntat amb molta fermesa una intuïció que és un clam unànim: la pau. Les primeres paraules de Jesús ressuscitat van ser adoptades com a pròpies. Però al costat d'aquest primer ressò bíblic, és evident que s'aniran desplegant d'altres qüestions. S'intueix el desig d'iniciar un veritable procés de desarmament en tots els sentits. No només ens referim a un desarmar-nos bèl·licament sinó també a un anar-se desfent de les cuirasses ideològiques, eclesials, culturals, ètniques... perquè l'expressió més noble i ferma de la pau és la nuesa en la veritat, en l'amor i en la sinceritat. Les nombrosíssimes qüestions que trobarà Lleó XIV damunt la taula hauran de ser considerades amb una voluntat ferma de treballar-les amb molta humilitat i esperança, desarticulant malentesos, incongruències i superficialitats.

Fent referència al treball, alguns teòlegs del Concili Vaticà II van parlar de l'espiritualitat del treball. Això ve a to, per la referència que el mateix bisbe de Roma ha expressat en relació al seu nom com a pontífex. El text de la *Rerum novarum*, de Lleó XIII, convidava a una revisió de la proximitat de l'Església vers el món del treball i dels treballadors. Cal, de nou, recuperar el valor de la dignitat de tota vida humana, molt sovint descuidada per les transformacions tecnològiques. El mateix Concili Vaticà II va parlar d'aquests canvis, admetent la seva presència i el degut respecte que l'Església ha d'oferir davant l'activitat humana, però advertint al mateix temps, que la ciència i la nova tecnologia no dona una solució immediata a la vida humana. El Concili es preguntava, i no pas de manera retòrica, «Quin és el sentit i el valor d'aquesta activitat? Quin ús cal fer d'aquestes realitats? A quin fi tendeixen els esforços dels individus i de les societats?» (GS 33). L'Església segueix avui fent-se les mateixes preguntes davant la intel·ligència artificial (IA), o bé, el món tecnològic que va substituint paulatinament la presència humana. El desig de Lleó XIV és el de defensar la dignitat humana, la justícia i el treball, i així fer evident el principi volgut pel mateix Vaticà II, «unir la llum de la revelació a la perícia de tots» (GS 33). Quant a la qüestió de l'espiritualitat del treball, Lleó XIV seguirà les intuïcions del Vaticà II, i per tant continuarà afirmant que el treball té una estreta relació amb l'obra del Creador, i per això «l'home val més per allò que és que per allò que té» (GS 35).

Fem notar, de manera rellevant, que el conjunt de carpetes que Lleó XIV trobarà al seu despatx seran enteses i llegides des d'una nova reflexió, iniciada pel papa Francesc, sobre el lideratge. Clàssicament hem parlat del poder, davant el qual les al·lusions a l'autoritarisme, en la seva versió clerical, ja han estat denunciades abastament per Bergoglio. El nou lideratge serà no només un servei, perquè no pot ser de cap altra manera, sinó també una expressió del bon engranatge que necessita tota estructura i tota realitat humana. La sinodalitat torna a ser un correctiu per aquell tipus d'autoritat desbocada i que s'enfila pels carrerons estrets de la soledat, pensant que el cap pot viure sense el cos. Cal seguir aprofundint sobre què vol dir ser el referent d'un grup. El bon lideratge és aquell que sap escoltar, sap implicar els altres, sap acceptar la diferència en un context de diàleg. És d'això del que van fer referència les primeres paraules del papa Lleó XIV, a construir ponts que afavoreixin el diàleg, l'encontre, el discerniment.

L'autoritat d'avui no pot aproximar-se a aquella mena d'autoritarisme que oblida els altres darrere d'estadístiques i tòpics superficials. La missió de posar un rostre a cada esdeveniment és pròpia del bon missioner. La referència a Chiclayo en les paraules de Lleó XIV varen ser l'intent del que fem menció ara. Ningú que es digui cristià va sol, ni pot anar sol per aquests camins de la vida. Tots som membres d'aquest immens poble de Déu, i tots tenim les pròpies responsabilitats. Queda clar, que el bon lideratge serà el que vagi obrint amb ordre totes i cadascuna de les qüestions plantejades, sense por, però també sense imprudències o criteris aleatoris.

Una missió específica del bisbe de Roma és vetllar per la comunió dins l'Església. El do de la unitat és precisament un do, un regal que Déu fa constantment, perquè és fruit de l'Amor, i Déu no fa res més que estimar, sempre i tot moment. Un bon pastor és aquell que no oblida la seva responsabilitat de vetllar pel seu ramat, però al mateix temps d'atendre'l i acompanyar-lo de la millor manera possible. Un bon pastor de l'Església haurà d'envoltar-se de bons col·laboradors. Ens referim a la importància d'encertar en l'elecció dels equips de treball. Un d'aquests grups serà el de comunicació. El fet de comunicar bé és crucial. Podríem dir sense dificultats: «a més comunicació més comunió». Aquesta seria com la segona etapa d'un pontificat, la d'establir els canals, els camins més idonis, per a poder transmetre les propostes. No es tracta de reduir un pontificat a una campanya de màrketing, a una estratègia. L'evangelització és l'art d'ajudar a descobrir en cada persona la presència de Déu, del seu Fill Jesucrist i de l'Esperit Sant. El missioner acompanya l'esperança que cadascú va reconeixent en la seva vida. No és una empresa fàcil per a ningú, tampoc per a Lleó XIV. Amb tot, el missioner és aquell que no defalleix, que sap estar al seu lloc i reconeix amb astúcia les oportunitats òptimes per ser explícit en la invitació que Déu ens fa sempre a confiar en Ell. Caldrà tenir una bona mesura dels tempos interns, perquè les oportunitats també venen acompanyades de contratemps i imprevistos. Cal contar-hi.

I com a darrer tram d'un pontificat, afirmem que cal esperar i reconèixer. Aquestes tres etapes que hem esbossat en aquestes ratlles es donen simultàniament, però el cert és que després de proposar, de sembrar i cultivar la vida, després de comunicar i compartir, toca en darrer lloc, saber esperar i recollir els fruits. La lògica humana ens marca un itinerari. L'evangelí també fa esment en diverses ocasions de la importància dels fruits que fan créixer el Regne de Déu. Identificar i reconèixer els fruits demana una mirada renovada davant la realitat, una mirada de fe. Només gràcies a l'Esperit som regenerats en l'exercici de contemplació de la vida quotidiana, i així ens adonem de les transformacions que Déu efectua, i de les dificultats davant les quals ens trobem. Aquest canvi d'època de la que tant se n'ha parlat mereix també noves habilitats, nous plantejaments que rescatin tota persona humana de qualsevol tractament injust, denigrant i reductiu. Sense cap mena de dubte que els fruits costaran de ser percebuts, tant de bo Déu ens doni sempre a tots aquella santa paciència per seguir cultivant i cuidant els nostres projectes evangelitzadors, però també per seguir progressant en el camí de la nostra conversió en favor d'una missió sempre ardorosa i constant.

Encara un darrer factor que no és pas estrictament doctrinal, però sí que té la seva importància. L'Església no s'oblida de Jesús ni de l'Esperit Sant, com tampoc de tota la comunitat creient. Va ser així que Lleó XIV va voler fer una referència senzilla però molt sentida a Maria, la mare atenta a la vida del seu Fill, i avui a tots nosaltres. Resar l'ave Maria des del balcó de sant Pere no s'havia vist en l'elecció dels anteriors bisbes de Roma, després del Concili Vaticà II. Maria, estrella de la nova evangelització, té un lloc ben distingit en la tradició cristiana. Algun teòleg, no menor, pensant el misteri de l'Església havia diferenciat la vessant jeràrquica, institucional, canònica, petrina, i la vessant receptiva, contemplativa, esponsal, mariana. No són pas elements en oposició, sinó en relació de complementarietat. El papa Francesc ja havia parlat de la importància de reconèixer les tensions per tal de situar-les adequadament en una identitat superior. Mencionar la centralitat de la pau i referir-se explícitament a Maria, ens trasllada a una imatge present a la catedral de Chiclayo, *nuestra Señora de la Paz*, però sobretot ens convida a una resposta de fe, de confiança ben gran, és a dir, a un fiat, un magnificat i un stabat propi per a tot cristià. Maria és mare de l'Església, és la creient, la dona valenta i alhora senzilla, la dona del sí a l'Amor. Podem imaginar que el desenllaç de tantes i tantes carpetes no estarà només protagonitzat per un estil petrí vinculat exclusivament al dret, a la formalitat, a la institució, sinó també descobrirem un estil marià, és a dir, proper, amical, comprensiu i fecund.

Prevost té per davant uns anys plens de reptes i oportunitats, un temps en el que aprendrà a ser un referent universal, i per tant, un creient que es farà escoltar, que posarà tota la vida en joc per tal que la comunió amb Déu i la humanitat no sigui passatgera, anecdòtica ni superficial. Aquests tres àmbits, etapes o perspectives, a saber, proposar-comunicar-reconèixer, s'aniran desplegant en els diversos àmbits eclesials, en països i continents diversos, en esdeveniments ja programats i d'altres que aniran arribant. No oblidem tampoc, que totes les carpetes contenen amb un bon manual, parlem dels documents del Concili Vaticà II. Per cert, és notori que cap papa postconciliar ha parlat pejorativament del Concili, aquesta és una dada inqüestionable, potser repetida amb un cert malestar en alguns ambients eclesials, perquè atribueixen al Vaticà II la desfeta de tantes programacions i projectes pastorals, amb la crítica d'una manca de bona teologia, o d'una ferma filosofia. Sigui com sigui, les primeres paraules del papa Lleó XIV ens deixen intuir que totes les carpetes que trobarà damunt la taula seran tractades degudament, amb el rigor de Pere, amb la tendresa de Maria, amb la prudència, la valentia i la saviesa dels sants.

Lleó XIV, missatger de pau i d'unitat

AGUSTÍ BORRELL

*vicari general de l'orde del
Carme Descalç*

Des del 8 de maig de 2025, el cardenal Robert Francis Prevost és el papa Lleó XIV. Marca la seva elecció l'inici d'una nova etapa en l'Església? Sí i no. L'Església segueix el seu camí, en constant renovació, atenta a l'Esperit i alhora immersa en un món en transformació permanent, ara més que mai. La paraula del Papa, el seu magisteri i les decisions que pren tenen un pes únic en la vida eclesial. Tanmateix, el Papa no és un governant absolut i independent, sinó un guia que escolta tant l'Esperit com el poble de Déu. Com Moisès al Sinaí, puja a la muntanya per conèixer i acollir la voluntat de Déu, i després baixa a la plana per acompanyar i instruir el seu poble. És un pontífex, l'intermediari que intercedeix davant Déu pel poble i que recorda al poble la paraula divina.

Lleó XIV ha estat escollit en ple temps pasqual. Durant aquests dies, els *Fets dels Apòstols* recorden amb insistència que Pere i els seus companys són apòstols perquè són testimonis del Ressuscitat: aquesta és alhora la seva legitimació i la seva missió. Igualment, el Papa està cridat a ser testimoni de Crist i de l'Evangeli, i això tan sols és possible amb una forta vida interior, amb una pregària constant que permeti després transmetre allò que s'ha contemplat.

L'Església, amb el Papa al davant, viu de l'atenció a l'Esperit i a la història. D'una banda, ha d'escoltar sempre la Paraula de Déu, criteri fonamental de discerniment. Al mateix temps, ha d'estar atenta a la història, per respondre amb lucidesa a les circumstàncies i les necessitats de cada època i de cada lloc. La inculturació, és a dir, l'encarnació històrica i geogràfica de l'Evangeli, és essencial. La humanitat evoluciona contínuament, canvia, progressa, i els cristians, que formem part de la família humana, no n'estem ni en podem restar al marge. L'Església és servidora de la humanitat, i per servir-la l'ha de conèixer i ha d'estar-hi plenament inserida.

En els darrers temps hem tingut grans papes, i cadascun ha aportat riqueses valuoses a l'Església i a la humanitat. Joan XXIII, amb coratge profètic, va iniciar el Concili Vaticà II, que ha engegat el procés de renovació de l'Església, encara obert; Pau VI, amb serenitat i lucidesa, va dur a conclusió el Concili i en va impulsar i assegurar l'aplicació; Joan Pau I, en un pontificat fugaç, va aportar un somriure serè a la vida eclesial; Joan Pau II, en el

pontificat més llarg dels temps recents, va aprofundir l'obertura al món, amb nombrosos viatges i trobades, i va defensar amb fermesa la dignitat humana des de la doctrina cristiana; Benet XVI, amb la seva claredat intel·lectual i moral, va refermar la solidesa del missatge cristià, i va tenir el coratge d'afrontar temes delicats, com també de fer un pas al costat en el moment oportú; finalment, el papa Francesc ha deixat una imatge renovada i renovadora del papat, mostrant amb paraules i amb gestos la centralitat de l'Evangelí, la importància inalienable de cada persona humana i la necessitat d'acollir tothom, començant pels més febles: pobres, immigrants, marginats, rebutjats...

L'Església està contínuament en procés. El Concili Vaticà II va fer una opció decidida per l'*aggiornamento*, la posada al dia, i continuem en aquesta dinàmica. L'Església viu en una necessària renovació permanent, que ha estat revifada i impulsada amb força pel papa Francesc. Ell ha posat en relleu la sinodalitat, una paraula feliçment redescoberta i que és fonamental en l'Església: suposa escolta mútua i escolta conjunta de l'Esperit, per caminar junts com una sola família, com un sol cos. El papa Lleó XIV ha assumit des de l'inici la missió de ser servidor de la unitat i la comunió; així ho remarca el seu lema episcopal, que continua mantenint ara com a papa: "*In illo uno unum*", paraules de sant Agustí, amb ressonàncies paulines i joàniques, que indiquen com els cristians, essent molts, en l'únic Crist som u.

El Papa actual, com cada un dels anteriors i com cada persona humana, tindrà el seu estil propi, el seu llenguatge, el seu pensament, les seves prioritats... El papa Lleó creu en una Església sinodal, dialogant i participativa. Sens dubte recollirà el gran llegat de Francesc i l'aprofundirà, tal com ha fet entendre des de les seves primeres intervencions. Esperem que pugui ajudar l'Església a continuar avançant pel camí de l'Evangelí i a seguir Jesús al servei de la humanitat.

Els darrers papes han mostrat de forma concreta i visible el caire universal de l'Església i del papat. Lleó XIV és el quart papa consecutiu que no ha nascut a Itàlia, després d'uns quants segles de papes italians. És un altre papa que ve de lluny, aquesta vegada també d'Amèrica: nascut als Estats Units, coneix molt bé l'Amèrica llatina. Va deixar un gran record al Perú per la seva dedicació i sensibilitat pastoral. Té un fort esperit missioner. També és un home amb una sòlida preparació intel·lectual, amb capacitat de reflexió i de discerniment.

És alhora un altre papa que prové de la vida consagrada, en concret de la família dels agustins. Es tracta d'un altre element que posa en relleu la universalitat i la diversitat de l'Església, que s'enriqueix amb la varietat dels carismes i de les cultures. La seva experiència com a superior general de l'orde li dona un coneixement concret i directe de la realitat de l'Església arreu del món.

El nom que ha escollit ha fet pensar immediatament en el papa Lleó XIII, que a finals del segle XIX va posar en primer pla la doctrina social de l'Església i els drets dels

treballadors. Les primeres paraules del nou Papa han estat per invocar la pau, la gran víctima del nostre temps, tan ferit per interessos polítics, econòmics i personals que fomenten la violència, la pobresa i el sofriment de milions d'innocents. El Papa s'ha presentat davant del món amb la salutació que el Crist ressuscitat adreça als seus deixebles: "Pau a vosaltres". El treball sincer i compromès per la pau és una aportació essencial que els cristians podem fer a la humanitat del nostre temps, i Lleó XIV ha volgut fer-ho així des de l'inici.

Que amb el seu pontificat sigui, com ell desitja, un veritable instrument d'unitat i de pau.

Conservar la unitat de la fe i de la comunió

NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA

*prevere de l'arquebisbat de Tarragona
rector de la parròquia del Vendrell*

La primera sortida internacional de Lleó XIV sembla que serà a l'antiga ciutat de Nicea, per commemorar el 1700 aniversari del primer concili ecumènic, que va rubricar el *Credo* que recull, defineix i proclama la fe en la salvació en Jesucrist i en el Déu únic: Pare, Fill i Esperit Sant. Un viatge ja programat anteriorment pel papa Francesc i que, si es porta a terme, tindrà una càrrega simbòlica molt rellevant com a inici del pontificat del papa Prevost.

El primer papa que portà el nom de Lleó, sant Lleó el Gran, tingué també una intervenció decisiva en un altre concili ecumènic, el de Calcedònia, on va enviar una carta dogmàtica que fou rebuda amb entusiasme pels pares conciliaris, fins al punt que digueren: «*Aquesta és la fe dels apòstols. Pere ha parlat per Lleó*». El teòleg gallec Guillermo Juan Morado escriu al respecte: «El papa Lleó havia confessat la mateixa fe professada per Pere. I això és el que els catòlics esperen del papa, de qualsevol papa: que confirmi els fidels en la fe de Pere, el primer dels apòstols».

En un altre moment crucial de la història de l'Església, un religiós augustinà, Girolamo Seripando, fou un dels protagonistes del Concili de Trento. Bon teòleg i molt sensible al corrent erasmista, fou prior general del seu orde durant dotze anys, període en què reforçà intel·lectualment i espiritualment els frares agustinians, que per a alguns estaven sota sospita pel fet que Martí Luter havia estat frare agustinà i havia desencadenat, lamentablement, l'extensió de l'heretgia per tot Europa.

Seripando participà molt activament en el concili, primer com a teòleg i, més endavant, com a cardenal arquebisbe de Salern. Fou un dels cinc llegats nomenats pel papa Pius IV per a guiar la tercera etapa del concili.

He recordat la figura d'aquest gran augustinà arran de l'elecció del papa Lleó XIV, no només per la coincidència dins la mateixa família religiosa, sinó perquè, al meu parer, un dels reptes més grans que afronta avui l'Església catòlica —com també en aquell moment— és la unitat de la fe. Una unitat especialment malmesa al centre d'Europa, en l'àmbit de

parla alemanya, on s'avança per una pendent que pot conduir cap a un ampli cisma subterrani —cada cop més visible— o a un oceà d'indiferència religiosa.

També la comunió de l'Església, *cum Petro et sub Petro*, s'ha vist amenaçada en el si de l'Església que peregrina a la Xina. Els acords signats entre la Santa Seu i la República Popular Xinesa han causat un profund dolor a la majoria de catòlics d'aquell país. La veu del cardenal Joseph Zen, ja gran però encara combatiu, ha estat una de les poques que ha pogut expressar públicament aquest malestar.

Davant d'aquest escenari, el discurs pronunciat per Lleó XIV a la balconada de Sant Pere ressona amb especial força. El nou papa es va presentar com un pastor que vol "caminar amb el poble de Déu", buscant la pau, la justícia i la fidelitat a Jesucrist. Sense por, amb esperit missioner.

El desig de conservar la unitat de la fe i la comunió continua essent, avui com ahir, una de les grans missions del bisbe de Roma.